

**LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJOS
EKONOMIKOS POLITIKOS GRUPĖS**

PAŽYMA

**DĖL VARTOTOJŲ TEISIŲ APSAUGOS ĮSTATYMO NR. I-657 2, 12, 29⁴, 40
STRAIPSNIŲ, PRIEDO PAKEITIMO IR ĮSTATYMO PAPILDYMO 44¹ STRAIPSNIU IR
DEŠIMTUOJU SKIRSNIU ĮSTATYMO PROJEKTO IR SU JUO SUSIJUSIŲ ĮSTATYMŲ
PROJEKTŲ (TAP-19-1219) (TAIS-19-6523(2))**

2019-08-16 Nr. NV-2387

Vilnius

Rengėjas: Teisingumo ministerija.

Tikslas įgyvendinti 2017 m. gruodžio 12 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2017/2394 dėl nacionalinių institucijų, atsakingų už vartotojų apsaugos teisės aktų vykdymo užtikrinimą, bendradarbiavimo, kuriuo panaikinamas Reglamentas (EB) Nr. 2006/2004, nuostatas. Reglamentas (ES) 2017/2394 bus taikomas nuo 2020 m. sausio 17 d.

Esama situacija:

- šiuo metu nacionalinių institucijų, atsakingų už vartotojų apsaugos teisės aktų vykdymo užtikrinimą, bendradarbiavimą nustato 2004 m. spalio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 2006/2004 dėl nacionalinių institucijų, atsakingų už vartotojų apsaugos teisės aktų vykdymą, bendradarbiavimo. Nuorodos į šį reglamentą pateiktos Vartotojų teisių apsaugos, Reklamos, Elektroninių ryšių, Informacinės visuomenės paslaugų, Lietuvos banko ir Visuomenės informavimo įstatymuose;
- pagal galiojančius įstatymus ir kitus teisės aktus šios institucijos: Valstybinė vartotojų teisių apsaugos tarnyba, Lietuvos bankas, Lietuvos radijo ir televizijos komisija, Informacinės visuomenės plėtros komitetas, Valstybinė vaistų kontrolės tarnyba, Lietuvos transporto saugos administracija ir Valstybinė duomenų apsaugos inspekcija neturi visų Reglamente (ES) 2017/2394 nurodytų įgaliojimų.

Esmė:

- siūloma išplėsti Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos įgaliojimus:
 - gauti informaciją, duomenis ir dokumentus, neatsižvelgiant į jų saugojimo laikmeną ar saugojimo vietą, reikalingus įstatymų pažeidimams tirti, įskaitant reikalingą informaciją iš finansų rinkos dalyvių ir elektroninių ryšių paslaugų teikėjų,
 - taikyti laikinąsias priemones, siekiant išvengti didelės žalos vartotojų kolektyviniams interesams,
 - atlikti pardavėjų, paslaugų teikėjų veiklos patikrinimus, įskaitant elektroninių sąsajų (interneto svetainių) naudojimą.
- siekiant užtikrinti Reglamento (ES) 2017/2394 nuostatų įgyvendinimą, reglamentuojamas bendros ryšių palaikymo tarnybos ir kompetentingų institucijų paskyrimas. Numatoma pavesti Valstybinei vartotojų teisių apsaugos tarnybai ir toliau vykdyti bendros ryšių palaikymo tarnybos funkcijas ES Vartotojų apsaugos bendradarbiavimo tinkle. Įvertinus Reglamento (ES) 2017/2394 priede pateiktą vartotojų interesų apsaugos Sąjungos teisės aktų sąrašą (27 teisės aktai), numatoma, kad kompetentingų institucijų funkcijas Lietuvoje vykdys Valstybinė vartotojų teisių apsaugos tarnyba, Lietuvos bankas, Lietuvos transporto saugos administracija, Lietuvos radijo ir televizijos komisija, Informacinės visuomenės

plėtos komitetas, Valstybinė vaistų kontrolės tarnyba ir Valstybinė duomenų apsaugos inspekcija;

- kadangi vartotojų interesų apsaugos finansinių paslaugų srityje Sąjungos teisės aktų priežiūrą vykdo Lietuvos bankas, direktyvos 2002/65/EB dėl nuotolinės prekybos vartotojams skirtomis finansinėmis paslaugomis priežiūrą numatoma perduoti iš Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos Lietuvos bankui, taip konsoliduojant vartotojams skirtų finansinių paslaugų priežiūrą;
- Elektroninių ryšių įstatymo pakeitimo projekte nustatomos ekonominės sankcijos juridiniams asmenims už šio įstatymo 69 straipsnio (tiesioginės rinkodaros) pažeidimus, kuriems taikomas Reglamentas (ES) 2017/2394, nes pagal galiojančias Elektroninių ryšių įstatymo nuostatas už šio įstatymo 69 straipsnio pažeidimus sankcijos gali būti taikomos tik fiziniams asmenims;
- lydimuosiuose įstatymų projektuose vietoj nuorodų į Reglamentą (EB) Nr. 2006/2004 pateikiamos nuorodos į naująjį Reglamentą (ES) 2017/2394;
- bus sudarytos sąlygos veiksmingesnei vartotojų interesų apsaugai, greitesniam ir veiksmingesniam kompetentingų institucijų tarpusavio bendradarbiavimui, kovojant su tarptautinio (ES) pobūdžio vartotojų interesų apsaugos pažeidimais.

Derinimas:

- suderinta be pastabų su Kultūros, Sveikatos apsaugos ministerijomis, Lietuvos radijo ir televizijos komisija, Valstybine vartotojų teisių apsaugos tarnyba, Lietuvos transporto saugos administracija, Informacinės visuomenės plėtos komitetu, Valstybine vaistų kontrolės tarnyba;
- Ekonomikos ir inovacijų ministerija nustatytu terminu išvados nepateikė;
- atsižvelgta į Valstybinės duomenų apsaugos inspekcijos, Europos teisės departamento, AB „Telia Lietuva“ pastabas, tačiau Lietuvos bankas ir Finansų ministerija nepritaria siūlymui nuotolinės prekybos vartotojams skirtomis finansinėmis paslaugomis priežiūrą perduoti iš Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos Lietuvos bankui, nes, anot Lietuvos banko, finansų rinkos priežiūros modelis šiuo metu organizuotas taip, kad Lietuvos bankas prižiūri tik tas finansų įstaigas, kurios verčiasi licencinių finansinių paslaugų teikimu pagal Finansų įstaigų įstatymo nuostatas, nelicencinių finansinių paslaugų teikėjų Lietuvos bankas neprižiūri;
- Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupė 2019 m. liepos 26 d. išvadoje Nr. NV - 2186 pateikė keletą redakcinio – tikslinamojo pobūdžio pastabų;
- aptariant klausimą 2019 m. rugpjūčio 13 d. Tarpinstituciniame pasitarime, Teisingumo ministerija informavo, kad su Lietuvos banku suderino ginčytiną nuostatą. Atitinkamai patikslintas Vartotojų teisių apsaugos įstatymo pakeitimo projektas pridėtas prie klausimo medžiagos.

Atitiktis Vyriausybės programai: įgyvendina Vyriausybės programos skirsnio „*Aktyviai ir visapusiškai apsaugoti vartotojai*“ nuostatas.

Dalykinio vertimo išvada: siūlome klausimą svarstyti Vyriausybės posėdžio B dalyje.

Patarėjas

Saulius Gaigalas

Saulius Gaigalas, tel. 8 706 63 789, el. p. saulius.gaigalas@lr.lt